

EESTI DIABEEDILIIDU PÕHIKIRI

1. Üldsätted

- 1.1. Mittetulundusühing Eesti Diabeediliit (lühendatult EDA) on avalikes huvides tegutsev heategevuslik juriidiliste isikute vabatahtlik ülemaaline ühendus.
- 1.2. Eesti Diabeediliit (edaspidi liit) on eraõiguslik kasumit mittetaotlev juriidiline isik, mille eesmärgiks või põhitegevuseks ei ole majandustegevuse kaudu tulu saamine. Liidu tulu kasutatakse üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks, kasjuures vara ja tulu liikmete vahel ei jaotata.
- 1.3. Liit juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, nendega kooskõlas kehtestatud muudest aktidest ja otsustest ning käesolevast põhikirjast.
- 1.4. Liidu tegevus rajaneb demokraatia põhimõtetel, liikmete omaalgatusel ja ühistegevusel. Liit rajab oma suhted teiste institutsioonidega reeglina lepingulistel alustel.
- 1.5. Liit võtab osa Rahvusvaheliste Diabeedi organisatsioonide, Eesti Puuetega Inimeste Koja, ja teiste organisatsioonide ja struktuuride tegevusest.
- 1.6. Liidul on oma sümboolika ja atribuutika ning tal on selle kasutamise ja käsutamise ainuõigus.
- 1.7. Liidu asukoht on Sütiste tee 17, 13419 Tallinn.
- 1.8. Liidu majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

2. Liidu eesmärgid ja tegevus

- 2.1. Liidu tegevuse põhieesmärk on kaitsta diabeedialal tegutsevate ühingute huve ja selle kaudu iga ühingu üksikliikme huve, koordineerida ja suunata ühingute tegevust tagamaks ühingute liikmetele eluoluks võrdsed võimalused teiste kodanikega; olla vahendajaks ühingute ja riigi ning omavalitsuste vahel ning koostööpartneriks kõikidele liidu tegevusest huvitatud firmadele ja teistele diabeedialal või puuetega inimestega tegelevatele ühingutele ja organisatsioonidele.
- 2.2. Eesmärkide täitmiseks liit:
 - 2.2.1. koondab ja ühendab diabeetikuid ja diabeediga kaasnevate probleemide lahendamiseks huvitatuid organisatsioone ning kõiki asjast huvitatud osapooli;
 - 2.2.2. teadvustab avalikust diabeedist ning sellega seonduvatest probleemidest;
 - 2.2.3. koostöös riiklike, munitsipaal ja ühiskondlike organisatsioonidega aitab kaasa diabeedihaigete ravivõimaluste ja elukvaliteedi parandamisele;
 - 2.2.4. korraldab ja koordineerib diabeedialast koolitus jms. programme, kampaaniaid ja muud tegevust mis on suunatud diabeetikute ja kõigile asjast huvitatud osapooltele;
 - 2.2.5. algatab ja osaleb diabeedialaste uurimustööde, arengukavade ja erinevate

- projektide algatamisel ja teostamisel;
- 2.2.6. arendab aktiivset seltskondlikku tegevust ning loob ühistegevuse paremaks korraldamiseks sidemeid teiste puuetega inimeste organisatsioonidega;
 - 2.2.7. suhtleb üleriigiliste valitsusasutustega, kohalike omavalitsustega, firmade ja üksikisikutega nii kodu- kui välismaal;
 - 2.2.8. viib diabeedialase tegevuse korraldamiseks vahendite hankimise eesmärgil läbi tasulisi propagandaüritusi, võtab vastu varalisi annetusi ja eraldisi, teostab tehinguid liidu kasutuses ja omanduses oleva ning tema põhieesmärgi saavutamiseks vajaliku varaga, korraldab loteriisid ning ennustusvõistlusi ja sõlmib sponsor- ning reklaamilepinguid ning annab välja trükiseid;
 - 2.2.9. autasustab ja stimuleerib liidu tegevuse arendamisel silmapaistnud isikuid ning organisatsioone, annab välja stipendiume vastavalt kehtivatele tingimustele ja korrale.

3. Liidu liikmeskond

- 3.1.** Liidu liikmeteks võivad olla diabeedialal tegutsevad juriidilised isikud, kes tunnistavad ja täidavad käesolevat põhikirja, osalevad oma esindajate kaudu aktiivselt liidu tegevuses ning tasuvad ühekordset sisseastumismaksu ja regulaarset liikmemaksu.
- 3.2.** Liidu toetajaliikmeteks võivad olla liidu tegevust toetavad ning abistavad ja käesolevat põhikirja tunnistavad ja täitvad juriidilised isikud.
- 3.3.** Liidu liikmeks või toetajaliikmeks astumiseks tuleb soovijal esitada liidu juhatusele kirjalik avaldus, mille kohta juhatus teeb otsuse 90 kalendripäeva jooksul arvates avalduse laekumise päevast.
Kui liidu juhatus keeldub taotlejat liikmeks võtmast, võib taotleja nõuda, et tema liikmeks vastuvõtmine otsustatakse liidu üldkoosolekul.
- 3.4.** Ühekordse sisseastumismaksu suuruse ja igaaastase liikmemaksu suuruse ning selle tasumise tähtaja liidu liikmetele kinnitab liidu üldkoosolek.
- 3.5.** Liidu liikmel on õigus liidu juhatusele esitatud kirjaliku avalduse alusel liidust välja astuda. Liige võib liidust välja astuda pärast 3 -kuulise etteteatamistähtaja möödumist peale majandusaasta lõppu. Etteteatamistähtaja nõuet ei kohaldata, kui liikme õigusi ja kohustusi muudetakse oluliselt või kui liikmeksjäämine ei ole õiglase hinnangu kohaselt võimalik.
- 3.6.** Liikme võib liidust välja arvata juhatuse otsusega:
 - 3.6.1. kui ta ei täida liidu põhikirja sätteid;
 - 3.6.2. kui ta on jätnud tasumata liidu liikmemaksu liidu üldkoosolekul määratud tähtajaks;
 - 3.6.3. kui ta on oma käitumisega tekitanud liidule olulist moraalset või materiaalselt kahju.
- 3.7.** Liidust välja arvatud liikmele tuleb tema liidust väljaarvamise otsuse tegemisest ja selle põhjustest viivitamatult kirjalikult teatada.
- 3.8.** Väljaarvatud liikmel on õigus nõuda väljaarvamise otsuse ülevaatamist üldkoosoleku poolt. Liikmelisuse lõppemisel sisseastumis- ja liikmemakse ei tagastata.

3.9. Liidu liikmel on õigus:

- 3.9.1. osaleda hääleõiguslikena üldkoosolekul;
- 3.9.2. valida ja olla valitud liidu juht-, kontroll- ning teistesse valitavatesse organitesse;
- 3.9.3. saada liidu juhatusest ja muudelt organitelt teavet liidu tegevuse kohta;
- 3.9.4. kasutada vastavalt kehtestatud korrale liidu sümboolikat ja vara;
- 3.9.5. kirjaliku avalduse alusel liidust välja astuda.

3.10. Liidu toetajaliikmel on õigus:

- 3.10.1. olla esindatud ilma hääleõiguseta kõigil liidu poolt korraldatavatel üritustel;
- 3.10.2. saada erialaseid konsultatsioone ja ekspertiise;
- 3.10.3. kirjaliku avalduse alusel liidust välja astuda.

3.11. Liidu liikmed on kohustatud:

- 3.11.1. järgima liidu põhikirja ja häid tavaid;
- 3.11.2. osalema liidu tegevuses ning täitma üldkoosoleku või juhatuse otsusega pandud kohustusi;
- 3.11.3. tasuma õigeaegselt sisseastumis- ja liikmemakse;
- 3.11.4. kasutama heaperemehelikult ning säästlikult liidu vara ning pidama kinni liidu sümboolika kasutamisele kehtestatud korrast;
- 3.11.5. hoidma ja kaitsma liidu head nime, seisma liidu eesmärkide ja põhimõtete eest.

4. Liidu juhtimine ja järelvalve

4.1. Liidu kõrgemaks organiks on liikmete üldkoosolek, mida käesolevas põhikirjas edaspidi nimetatakse üldkoguks.

- 4.1.1. Üldkogus võivad osaleda kõik liidu liikmed. Üldkogu kutsub kokku juhatus vähemalt üks kord kalendriaasta jooksul.
- 4.1.2. Juhatus on kohustatud üldkogu kokku kutsuma ka siis, kui seda nõuavad liidu huvid või nõue üldkogu kokkukutsumiseks on esitatud kirjalikult ja põhjust ära näidates vähemalt 1/10 liidu liikmete poolt.
- 4.1.3. Kui juhatus ei kutsu üldkogu kokku ülaltoodud korras liikmete poolt esitatud nõude alusel, võivad taotlejad üldkogu ise kokku kutsuda samas korras juhatusega.
- 4.1.4. Üldkogu kokkukutsumisest peab ette teatama vähemalt 14 päeva ning kokkukutsumise teates peab olema ära näidatud üldkogu toimumise aeg, koht ja päevakorra projekt.

4.2. Üldkogu võtab vastu otsuseid liidu juhtimise küsimustes, mis ei ole antud käesoleva põhikirjaga juhatuse pädevusse.

4.3. Üldkogu pädevusse kuulub:

- 4.3.1. põhikirja muutmine ja liidu eesmärkide muutmine;
- 4.3.2. liidu lõpetamise, ühinemise või jagunemise otsustamine;
- 4.3.3. liidu liikmetele sisseastumismaksu ja liikmemaksude määra ning tasumise tähtaja kehtestamine;
- 4.3.4. majandusaasta aruande kinnitamine;
- 4.3.5. liidu juhatuse liikmete volituse aja ning juhatuse liikmete arvu kinnitamine;
- 4.3.6. liidu juhatuse liikmete ja liidu revidendi valimine;
- 4.3.7. juhatuse või revidendiga tehingu tegemine või tema vastu nõude esitamise

- otsustamine ja selles tehingus või nõudes liidu esindaja määramine;
- 4.3.8. liidu kinnisasjade või registrisse kantud vallasajade võõrandamise või asjaõigusega koormamise otsustamine ning vastavate tingimuste kehtestamine;
- 4.4.** Üldkogu juhatab liidu president või liikmete soovil üldkogul valitud juhataja. Üldkogu viiakse läbi üldkogul vastuvõetud reglemendi järgi.
- 4.5.** Üldkogu võib vastu võtta otsuseid kui selles osaleb või on esindatud üle poole liidu liikmetest kui tema kokkukutsumisel on järgitud kõiki seadusest ja käesolevast põhikirjast tulenevaid nõudeid.
- 4.5.1. Kui üldkogu ei ole pädev otsuseid vastu võtma, kutsub juhatus kokku uue üldkogu sama päevakorraga 30 päeva jooksul. Uus üldkogu on pädev vastu võtma otsuseid, sõltumata üldkogul osalenud või esindatud liikmete arvust, kuid üksnes juhul kui üldkogul osaleb või on esindatud vähemalt kaks liiget.
- 4.5.2. Üldkogu on pädev vastu võtma otsuseid küsimustes, mis on üldkogu kokkukutsumisel teatavaks tehtud. Küsimustes, mida ei ole üldkogu kokkukutsumisel teatavaks tehtud, võib vastu võtta otsuseid, kui üldkogul osalevad või on esindatud liidu kõik liikmed.
- 4.5.3. Üldkogul võib hääletada liidu liige või tema esindaja, kellele on antud lihtkirjalik volikiri. Esindajaks, kellele kandub üle liikme õigus hääletada, võib olla ainult teine liidu liige.
- 4.6.** Üldkogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekul osalenud liidu liikmetest või nende esindajatest.
- 4.6.1. Liidu tegevuse eesmärkide muutmiseks on vajalik vähemalt 9/10 liikmete nõusolek. Üldkogus mitteosalenud liikmete nõusolek peab olema esitatud kirjalikult.
- 4.6.2. Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad üle 2/3 üldkogul osalenud liikmetest või nende esindajatest.
- 4.6.3. Põhikirja muudatus jõustub selle registrisse kandmisest.
- 4.6.4. Igal liidu liikmel on üks hääl.
- 4.6.5. Liige ei või hääletada, kui liit otsustab temaga või temaga võrset majanduslikku huvi omava isiku tehingu sõlmimist või temaga kohtuvaidluse alustamist või lõpetamist.
- 4.7.** Liidul on juhatus, mis seda juhib ja esindab.
- 4.7.1. Liidu juhatuse liikmete miinimumarv on 4.
- 4.7.2. Juhatuse liikmete volituse aja ning selleks ajaks valitavate juhatuse liikmete arvu otsustab üldkogu.
- 4.7.3. Juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.
- 4.7.4. Juhatuse liikmete valimisel loetakse valituks kandidaadid, kes said teistest enam hääli. Seda tingimusel, et kandidaadi poolt hääletas vähemalt kaks liidu liiget. Vajadusel heidetakse võrdse arvu hääli kogunud kandidaatide vahel liisku.
- 4.7.5. Juhatuse üheks liikmeks on liidu president, kes korraldab juhatuse tegevust.
- 4.8.** Liidu president valitakse juhatuse liikmete poolt üldkogul valitud juhatuse liikmete hulgast.
- 4.9.** Presidendi valimisel on otsustavaks kandidaatidele antud suurem häältearv eeldusel, et kandidaadi poolt hääletab üle poole liidu juhatuse liikmetest. Juhul kui presidendi kandidaat ei kogu nõutavat arvu poolthääli, korraldatakse kahe enim hääli kogunud kandidaadi vahel samal juhatuse koosolekul uued valimised, kus valituks osutub enim hääli kogunud kandidaat. Võrdse tulemuse

korral heidetakse liisku.

- 4.10.** Kõikides õigustoimingutes võivad liitu esindada liidu juhatuse liikmed ainuisikuliselt.
- 4.11.** Juhatusel on õigus üldkogule otsusega tagasi kutsuda kohustuste olulisel määral täitmata jätmise või võimetuse korral liidu tegevust juhtida või mõnel muul mõjuval põhjusel.
- 4.11.1. Juhatusel on õigus tagasi astuda enne tähtaega isikliku avalduse alusel.
- 4.11.2. Tagasi kutsutud või tagasiastunud juhatuse liikmed asendatakse üldkogus juhatuse liikmete valimise korra alusel.
- 4.11.3. Juhatusel on õigus ei või oma kohustuste täitmist panna kolmandale isikule.
- 4.11.4. Juhatusel on õigus saada ülesannete täitmisel tehtud vajalike kulutuste hüvitamist.
- 4.12.** Juhatus võtab vastu otsuseid liidu juhtimise küsimustes üldkogude vahelisel ajal. Juhatusel on pädevusse kuuluvad:
- 4.12.1. liidu üldkogule ettevalmistamine ja otsuste elluviimine;
- 4.12.2. liidu juhatuse liikmete seast presidendi valimine;
- 4.12.3. liikmete vastuvõtmine ja liikmeskonnast välja arvamise otsustamine;
- 4.12.4. liitumise ja teistesse organisatsioonidesse astumise ja sealt lahkumise otsustamine;
- 4.12.5. liidu tegevuskavade ja eelarve koostamine ja kinnitamine;
- 4.12.6. liidu komisjonide ja institutsioonide moodustamine ja nende juhtide nimeline kinnitamine;
- 4.12.7. liidu sümbolika ning selle kasutamise statuutide kinnitamine;
- 4.12.8. laenu võtmine ja andmine;
- 4.12.9. kontode ja arvete avamine krediidiasutuses, lepingute sõlmimine, tegevusdirektori tööle võtmine ning töölt vabastamine ja volikirjade välja andmine.
- 4.13.** Juhatusel on õigus kutsuda kokku ja juhib liidu president vastavalt vajadusele kuid mitte harvemini kui üks kord kvartalis.
- 4.13.1. Juhatusel on õigus võtta vastu otsuseid, kui selle koosolekus osaleb üle poole juhatuse liikmetest.
- 4.13.2. Juhatusel on õigus otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekus osalenud juhatuse liikmetest.
- 4.14.** Liidu teiste organite tegevuse üle teostab järelvalvet üldkogule. Liidu revident, või revisjonikomisjon valitakse üldkogul juhatuse liikmete valimise korra alusel.

5. Liidu varad ja majandustegevus

- 5.1.** Liidu vahendid ja vara moodustuvad :
- 5.1.1. sisseastumis- ja liikmemaksudest;
- 5.1.2. füüsiliste ja juriidiliste isikute annetustest;
- 5.1.3. toetustest kohalike omavalitsuste eelarvetest, riiklikest toetustest või toetustest piirkondlikelt, ülemaalistelt või rahvusvahelistelt liitunudelt, ühendustelt ja fondidelt;
- 5.1.4. projektitööst ja koolituse korraldamisest;

- 5.1.5. liidu põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks korraldatavatest tuluüritustest;
 - 5.1.6. sponsor- ja reklaamilepingutest;
 - 5.1.7. tehingutest kinnis- ja vallasvaraga;
 - 5.1.8. kirjastustegevusest;
 - 5.1.9. muudest laekumistest.
- 5.2.** Liidu vahendid ja vara kuuluvad liidule ning neid kasutatakse ja käsutatakse liidu eesmärkide saavutamiseks vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning käesolevale põhikirjale.
- 5.3.** Liidu vara kasutamisest ja muust tegevusest saadavad tulud ei kuulu jagamisele liidu liikmete vahel.
- 5.4.** Liidu töötajale ja juhtimis- või kontrollorgani liikmele makstav tasu ei ületa samasuguse töö eest ettevõtluses harilikult makstavat tasu.

6. Liidu lõpetamine

- 6.1.** Liidu tegevus lõpetatakse:
- 6.1.1. üldkogu otsuse alusel, kui liidu tegevuse lõpetamine on lülitatud üldkogu päevakorda iseseisva punktina, sellest on liidu liikmetele ettenähtud korras teatatud ja selle poolt hääletab üle 2/3 koosolekul osalenud liikmetest või nende esindajatest;
 - 6.1.2. mittetulundusühingu pankroti väljakuulutamise või pankrotimenetluse raugemisega enne pankroti väljakuulutamist;
 - 6.1.3. liidu liikmete arvu vähenemisel alla kahe;
 - 6.1.4. sundlõpetamise korras kohtumäärusega siseministri või muu huvitatud isiku nõudel seaduses sätestatud kujul.
- 6.2.** Liidu lõpetamisel toimub selle likvideerimine. Likvideerijateks on juhatuse liikmed kui üldkogu otsusega pole ette nähtud teisiti. Sundlõpetamise korral määrab likvideerijad kohus. Likvideerijatel on õigus esindada liitu ainult ühiselt.
- 6.3.** Ühingu lõpetamise korral antakse pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist alles jäänud vara üle tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kantud ühingule või avalik-õiguslikule juriidilisele isikule.

7. Ühinemine ja jagunemine

- 7.1.** Liit võib ühineda teise mittetulundusühinguga ja jaguneda jaotumise või eraldumise teel teisteks mittetulundusühinguteks üldkogu otsuse alusel, kui liidu ühinemine või jagunemine on lülitatud üldkogu päevakorda iseseisva punktina, sellest on liidu liikmetele ettenähtud korras teatatud ja selle poolt hääletab üle 2/3 üldkogul osalenud liikmetest või nende esindajatest.
- 7.1.1. Ühendatav või jagunev liit loetakse lõppenuks.
 - 7.1.2. Ühinemine või jagunemine toimub likvideerimismenetluseta.